

Rajoleria

El Bruc

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Diverses bòbiles del terme municipal
Emplaçament Bòbiles Esteve, Elias i Can Vallès
Alçada: 488

Coordenades:

Latitud: 41.58065
Longitud: 1.77983
UTM Est (X): 398287
UTM Nord (Y): 4603937

Classificació

Número de fitxa 08025 - 174
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tècnica artesanal
Estil / època: Popular
Segle XIX-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Productiu
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Forn de terrissa de can Marquès](#)

[Arcades a les portes](#)

[Làpida de nínxol](#)

[Làpida de nínxol](#)

[Can Vallès](#)

[Oficina de la Bòbila Elías](#)

Autoria de la fitxa Jordi Serra i Massansalvador

Data de registre de la fitxa: dc., 18/07/2012 - 02:00

Descripció

Elaboració artesanal de teules, rajoles, maons i toves que es fa encara avui a diferents bòbiles del Bruc. La fabricació segueix el procés següent: seleccionar la terra ideal, arrencar-la, esterrossar-la i garbellar-la; abocar-la en una bassa i fer-ne fang ("parar bassada"); remenar i picar el fang ("gruar"); emmotllar el fang per peces a l'era; picar i "esbarbar" les peces per polir-les; alçar-les i apuntalar-les unes contra les altres per acabar d'assecar-les ("reixar"); coure les peces al forn.

Observacions:

La rajoleria és la principal activitat industrial al Bruc. S'hi dediquen tres bòbiles que ocupen un centenar de treballadors i orienten la major part de la seva producció a l'exportació, especialment a França.

La singularitat de la rajoleria del Bruc rau en la terra seleccionada, que prové de llicorelles, una terra rica en òxid de ferro que dóna a les peces un peculiar color vermellós i una duresa notable, gairebé refractària. Les peces destinades a l'exportació solen tenir també argila blanca per suavitzar-ne el color.

Història

Tot i que a la segona meitat del segle XIX ja s'utilitzaven ls forns de diverses cases per produir ceràmica destinada a la venda, la primera bòbila es va crear el 1917 (Can Cordero).

La ceràmica del Bruc era famosa a tot Catalunya la primera meitat del segle XX, com demostra el fet que s'encarregués a les bòbiles bruquetanes bona part dels materials amb què es va edificar el Palau de l'Agricultura de Barcelona amb motiu de l'Exposició Universal de 1929.

Bibliografia

ESTRADA, Gemma (1991). El Bruc: el medi, la història, l'art. Ajuntament del Bruc i Publ. Abadia de Montserrat.

